

II

(Aktai, kurių skelbti neprivaloma)

TARYBA

TARYBOS SPRENDIMAS

2006 m. gruodžio 18 d.

dėl Europos atominės energijos bendrijos (Euratomas) septintosios bendrosios branduolinių tyrimų ir mokymo veiklos programos (2007–2011 m.)

(2006/969/EB)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 7 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Bendros valstybių ir Europos pastangos mokslinių tyrimų ir mokymo srityje yra ypač svarbios skatinant ir užtikrinant Europos ekonomikos augimą bei piliečių gerovę.
- (2) Septintoji bendroji programa turėtų papildyti kitus Lisabonos strategijai įgyvendinti būtinus ES veiksmus mokslinių tyrimų politikos srityje, vykdomus visų pirma švietimo, mokymo, konkurencingumo ir inovacijų, pramonės, užimtumo ir aplinkosaugos srityse.
- (3) Septintoji bendroji programa grindžiama ankstesnės programos pasiekimais kuriant Europos mokslinių tyrimų erdvę, kurie toliau plėtojami siekiant vystyti Europos žinių ekonomiką ir visuomenę.
- (4) Komisijos žaliojoje knygoje „Europos energijos tiekimo strategijos link“ pabrėžiamas branduolinės energijos vaidmuo mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą ir Europos priklausomybę nuo importuojamos energijos.
- (5) 2005 m. rugpjūčio 24 d. Komisija pateikė Bendrijos veiklos, vykdytos toje srityje penkerius metus iki įvertinimo, įgyvendinimo ir rezultatų išorinio įvertinimo išvadas bei savo pastabas.

- (6) Remiantis 2004 m. lapkričio 26 d. Tarybos sprendimu, iš dalies pakeičiančiu derybų dėl ITER nurodymus, tarptautinio eksperimentinio termobranduolinio reaktoriaus (ITER) pastatymas Europoje platesnėje sintezės energijos perspektyvoje būtų pagrindinis pagal Septintąją bendrąją programą vykdomos sintezės tyrimų veiklos elementas.

- (7) Dėl Septintosios bendrosios programos įgyvendinimo gali būti steigiamos bendros įmonės, minimos Sutarties II antraštinės dalies 45–51 straipsniuose.

- (8) Vykdam mokslinius tyrimus, remiamus pagal Septintąją bendrąją programą, reikėtų laikytis pagrindinių etikos principų, įskaitant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nurodytus principus. Į Europos mokslo ir naujųjų technologijų etikos grupės nuomonę yra ir bus atsižvelgiama.

- (9) Šiuo sprendimu visai programos įgyvendinimo trukmei nustatomas finansinis paketas, kuris yra pagrindinis biudžeto valdymo institucijos orientyras metinės biudžetinės procedūros metu, kaip apibrėžta 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstituciniame susitarime dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽³⁾ 37 punkte.

- (10) Svarbu užtikrinti patikimą Septintosios bendrosios programos finansų valdymą ir kuo veiksmingesnį bei priimtinesnį jos įgyvendinimą, taip pat supaprastinti galimybes ją naudoti visiems dalyviams.

- (11) Įgyvendinant Septintąją bendrąją programą reikiamas dėmesys turėtų būti skiriamas moterų vaidmeniui mokslo ir mokslinių tyrimų srityje, toliau jas skatinant aktyviau dalyvauti moksliniuose tyrimuose.

⁽¹⁾ 2006 m. birželio 15 d. (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ OL C 65, 2006 3 17, p. 9.

⁽³⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

- (12) Jungtinis tyrimų centras (JTC) turėtų prisidėti prie į vartotojo poreikius orientuotos mokslinės ir technologinės paramos teikimo formuluojant, plėtojant, įgyvendinant ir stebint Bendrijos politiką. Šiuo požiūriu naudinga, kad specialios savo kompetencijos srityse JTC toliau veiktų kaip ES nepriklausomas informacijos apie mokslą ir technologijas centras.
- (13) Siekiant abipusės naudos yra svarbūs Europos mokslinių tyrimų tarptautiniai ir pasauliniai aspektai. Septintojoje bendrojoje programoje turėtų galėti dalyvauti būtinus susitarimus sudariusios šalys, o projektuose abipusės naudos pagrindu taip pat turėtų galėti dalyvauti trečiųjų šalių subjektai ir mokslinio bendradarbiavimo srityje veikiančios tarptautinės organizacijos.
- (14) Septintąją bendrąją programą turėtų būti prisidedama prie Europos Sąjungos plėtros skiriant mokslinę ir technologinę paramą šalims kandidatėms Bendrijos *acquis* įgyvendinimui ir jų integravimuisi į Europos mokslinių tyrimų erdvę.
- (15) Reikėtų imtis atitinkamų priemonių siekiant užkirsti kelią pažeidimams ir sukčiavimui, taip pat būtinų veiksmų susigrąžinant prarastas lėšas, kurios buvo neteisingai išmokėtos ar panaudotos, remiantis 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos ⁽¹⁾, 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentu (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų ⁽²⁾ ir 1999 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentu (Euratomas) Nr. 1074/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ⁽³⁾.
- (16) Komisija konsultavosi su Mokslo ir technikos komitetu, kuris pareiškė savo nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Septintosios bendrosios programos patvirtinimas

Daugiametė bendroji branduolinių tyrimų ir mokymo veiklos programa (toliau — Septintoji bendroji programa) patvirtinama 2007 m. sausio 1 d.–2011 gruodžio 31 d. laikotarpiui.

⁽¹⁾ O L L 312, 1995 12 23, p. 1.

⁽²⁾ O L L 292, 1996 11 15, p. 2.

⁽³⁾ O L L 136, 1999 5 31, p. 8.

2 straipsnis

Tikslai

1. Septintąją bendrąją programą siekiama Sutarties 1 straipsnyje ir 2 straipsnio a punkte nurodytų bendrųjų tikslų prisidedant prie žinių visuomenės kūrimo remiantis Europos mokslinių tyrimų erdve.

2. Septintoji bendroji programa apima Bendrijos mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą, tarptautinį bendradarbiavimą, techninės informacijos platinimą ir eksploatavimo veiklą, taip pat mokymą, kurie turi būti išdėstyti dviejose konkrečiose programose:

Pirmoji konkreti programa apima:

- sintezės energijos tyrimus siekiant plėtoti technologiją, padedančią sukurti saugios, tvarios, aplinkai palankios ir ekonomiškai perspektyvios energijos šaltinį;
- branduolio dalijimąsi ir radiacinę saugą siekiant pagerinti visų pirma branduolio dalijimosi bei kitų spinduliuotės naudojimo pramonėje ir medicinoje būdų saugos lygį, išteklių veiksmingumą ir ekonominį efektyvumą.

Antroji konkreti programa apima Jungtinio tyrimų centro (JTC) veiklą branduolinės energijos srityje.

3. Šių konkrečių programų bendros kryptys yra apibūdintos I priede.

3 straipsnis

Didžiausia bendra suma ir kiekvienai programai skirtos dalys

1. Septintajai bendrajai programai įgyvendinti 2007–2011 m. laikotarpiu skiriama didžiausia bendra suma — 2 751 mln. EUR. Ši suma paskirstoma taip (mln. EUR):

Sintezės energijos tyrimai ⁽¹⁾	1 947
Branduolio dalijimasis ir radiacinė sauga	287
JTC branduolinė veikla	517

⁽¹⁾ Iš sintezės energijos tyrimams numatytos sumos ne mažiau kaip 900 milijonų EUR bus skirta I priede išvardyti veiklai, išskyrus ITER statybą.

2. Išsamios Bendrijos finansinio įnašo į šią Septintąją bendrąją programą taisyklės yra nustatytos II priede.

4 straipsnis

Bendrijų finansinių interesų apsauga

Pagal šį sprendimą finansuojamų Bendrijos veiksmų atžvilgiu Reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ir Reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 taikomi bet kuriam Bendrijos teisės nuostatos dėl pažeidimui, įskaitant Septintojoje bendrojoje programoje nustatyto sutartinio išipareigojimo nesilaikymą, susijusiam su ekonominės veiklos vykdytojo veikla ar neveikimu, kai dėl nepagrįstų išlaidų padaroma ar būtų padaryta žala Europos Sąjungos bendrajam biudžetui ar jų valdomiems biudžetams.

5 straipsnis

Pagrindiniai etikos principai

Visa pagal Septintąją bendrąją programą vykdoma mokslinių tyrimų veikla atliekama laikantis pagrindinių etikos principų.

6 straipsnis

Stebėseną, vertinimą ir peržiūrą

1. Komisija nuolat ir sistemingai stebi, kaip įgyvendinama Septintoji bendroji programa ir jos specialiosios programos bei reguliariai praneša apie šios stebėsenos rezultatus ir juos platina.
2. Ne vėliau kaip 2010 m. Komisija, kuriai padeda išorės ekspertai, atlieka įrodymais pagrįstą tarpinį Septintosios bendro-

sios programos ir jos specialiųjų programų įvertinimą, remdamasi Šeštosios bendrosios programos *ex-post* vertinimu. Šiame įvertinime nagrinėjama vykdomos mokslinių tyrimų veiklos kokybė, taip pat įgyvendinimo ir valdymo kokybė bei pažanga siekiant nustatytų tikslų.

3. Pasibaigus Septintajai bendrajai programai Komisija paveda nepriklausomiems ekspertams atlikti jos loginio pagrindo, įgyvendinimo ir pasiekimų išorinį vertinimą.

Įvertinimo išvadas ir savo pastabas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

7 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 18 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J.-E. ENESTAM

I PRIEDAS

MOKSLINIAI IR TECHNOLOGINIAI TIKSLAI, TEMOS IR VEIKLA

ĮVADAS

Septintąją bendrąją Europos atominės energijos bendrijos (EURATOMO) branduolinių tyrimų ir mokymo veiklos programą sudaro dvi dalys, atitinkančios „netiesioginę“ veiklą sintezės energijos tyrimų ir branduolio dalijimosi bei radiacinės saugos srityje ir JTC vykdomus „tiesioginius“ mokslinius tyrimus.

I.A. SINTEZĖS ENERGIJOS TYRIMAI

Tikslas

Sukaupti žinių pagrindą ITER projektui ir pastatyti ITER, kuris būtų svarbus žingsnis kuriant elektrinių reaktorių prototipus, kurie yra saugūs, tvarūs, palankūs aplinkai ir ekonomiškai perspektyvūs.

Loginis pagrindas

Atsižvelgiant į artimiausias, vidutinės trukmės ir ilgalaikes perspektyvas, Europos energijos tiekimo sistema turi rimtų trūkumų. Visų pirma reikia priemonių tiekimo užtikrinimo, klimato kaitos ir tvaraus vystymosi klausimams spręsti, kartu užtikrinant, kad nekiltų grėsmė tolimesniam ekonomikos augimui.

Be to, kad ES deda pastangas atsinaujinančių energijos šaltinių mokslinių tyrimų srityje, sintezė gali daug prisidėti siekiant tvaraus ir užtikrinto energijos tiekimo ES praėjus keliems dešimtmečiams, kai į rinką pateks komerciniai sinteze pagrįsti reaktoriai. Sėkmingas jos plėtojimas sudarytų sąlygas tiekti saugią, tvarią ir aplinkai nepavojingą energiją. Ilgalaikis Europos sintezės tyrimų tikslas, apimantis visą su sinteze susijusią veiklą valstybėse narėse ir asocijuotose trečiosiose šalyse — per trisdešimt ar trisdešimt penkerius metus, atsižvelgiant į technologijų ir mokslo pažangą, kartu sukurti elektrinių reaktorių prototipus, kurie atitiktų šiuos reikalavimus ir būtų ekonomiškai perspektyvūs.

Strategijos, skirtos šiam ilgalaikiam tikslui pasiekti, pirmasis prioritetas yra pastatyti ITER (svarbų eksperimentinį įrenginį, kuriuo bus pademonstruotos sintezės energijos mokslinės ir techninės galimybės), o po to pastatyti DEMO — „parodomąją“ sintezės elektrinę. Tai pat bus parengta ITER ir DEMO reikalingų sintezės medžiagų, technologijų ir fizikos plėtojimui skirtų MTTP rėmimo dinamiška programa. Šioje veikloje dalyvautų Europos pramonės įmonės, sintezės asociacijos ir trečiosios šalys, visų pirma ITER susitarimo šalys.

Veikla

1. ITER pastatymas

Šie darbai apima bendrą ITER (kaip tarptautinių mokslinių tyrimų infrastruktūros) statymą, visų pirma statybvietės paruošimą, ITER organizacijos ir ITER skirtos Europos bendrosios įmonės įsteigimą, valdymą ir darbuotojų atranką, bendrą techninę ir administracinę paramą, įrenginių ir įrangos konstravimą bei paramą projektui statybos metu.

2. ITER veikimui skirti parengiamieji MTTP

Tikslinėje fizikos ir technologijų programoje bus naudojami atitinkami sintezės programos įrenginiai ir ištekliai, t. y. JET ir kiti esami, būsimi ar statomi magnetinio lokalizavimo įrenginiai (tokamakai, stelaratoriai, RFP). Bus įvertintos konkrečios esminės ITER technologijos, sujungtos ITER projekto alternatyvos ir vykdant eksperimentinę bei teorinę veiklą bus pasirengta ITER veikimui.

3. Technologinis pasirengimas DEMO elektrinei

Bus aktyviai plėtojamos sintezės medžiagos ir pagrindinės sintezės technologijos, įskaitant atgaminimo zonas, bei sudaryta specializuota projekto grupė, kuriai bus pavesta pasirengti tarptautinio sintezės medžiagų apšvitinimo įrenginio (IFMIF), skirto parengti medžiagas DEMO elektrinei, statybai. Bus atliekami apšvitinimo bandymai ir medžiagų modeliavimas, su DEMO koncepcijos projektu susiję tyrimai, sintezės energijos saugos, aplinkosaugos ir socialinių bei ekonominių aspektų tyrimai.

4. MTTP veikla ilgalaikės perspektyvos atžvilgiu

Toliau bus plėtojamos magnetinio lokalizavimo schemų, galinčių duoti naudos sintezės elektrinėms (daugiausia dėmesio skiriant W7-X stelaratoriaus įrenginio statybos užbaigimui), patobulintos koncepcijos, teorija ir modeliavimas, kad būtų galima iki galo suprasti sintezės plazmos reiškinius, ir palaikant ryšius koordinuojami valstybių narių civiliniai moksliniai tyrimai inertinio lokalizavimo srityje.

5. Žmogiškieji ištekliai, švietimas ir mokymas

Atsižvelgiant į su ITER susijusius neatidėliotinus ir vidutinės trukmės poreikius bei siekiant toliau plėtoti sintezę, bus imamasi iniciatyvų, visų pirma fizikos ir sintezės inžinerijos srityse, skirtų užtikrinti, kad būtų disponuojama tinkamais žmogiškaisiais ištekliais, užtikrintas reikiamas darbuotojų skaičius, kompetencijų įvairovė, aukšto lygio išsilavinimas ir patirtis.

6. Infrastruktūra

Tarptautinio sintezės energijos tyrimų projekto ITER pastatymas taps vienu iš naujų mokslinių tyrimų infrastruktūros elementų, pasižyminčiu ryškia europine dimensija.

7. Technologijų perdavimo procesai

ITER reikės naujų ir lankstesnių organizacinių struktūrų, kad būtų sudarytos sąlygos jo kuriamų inovacijų ir technologijų pažangos greito perdavimo pramonei procesui, siekiant nugalėti sunkumus, kliudančius Europos pramonei tapti konkurencingesne.

I.B. BRANDUOLIO DALIJIMASIS IR RADIACINĖ SAUGA

Tikslas

Sukurti patikimą mokslinį ir techninį pagrindą siekiant paspartinti ilgojo pusamžio radioaktyviųjų atliekų saugesnio tvarkymo praktinį tobulinimą, visų pirma pagerinant branduolinės energijos naudojimo saugos lygį, išteklių veiksmingumą bei ekonominį efektyvumą ir užtikrinant tvirtą bei socialiai priimtina asmenų ir aplinkos apsaugos nuo jonizuojančiosios spinduliuotės sistemą.

Loginis pagrindas

Branduolinė energija šiuo metu sudaro vieną trečdalį visos ES sunaudojamos elektros energijos, ir kaip svarbiausias bazinės apkrovos elektros energijos šaltinis, kuris atominės elektrinės darbo metu neišskiria CO₂, yra svarbus elementas diskusijose dėl priemonių, skirtų kovai su klimato kaita, ir Europos priklausomybės nuo importuojamos energijos sumažinimo. Visas Europos branduolinis sektorius pasižymi pažangiausiomis technologijomis ir užtikrina keliems šimtams tūkstančių darbuotojų aukštos kvalifikacijos reikalaujančias darbo vietas. Pažangesnė branduolinė technologijas galėtų sudaryti galimybę labai padidinti našumą bei išteklių naudojimą, tuo pat metu užtikrinant dar aukštesnius saugos standartus ir išmetant mažiau teršalų palyginti su dabartinėmis kito tipo elektrinėmis.

Tačiau tolesnis šio energijos šaltinio naudojimas ES kelia didelį susirūpinimą. Reikia toliau dėti pastangas siekiant užtikrinti Bendrijos gerų saugos rezultatų tęstinumą ir siekti, kad radiacinės saugos gerinimas ir toliau būtų prioritetinga sritis. Pagrindinės problemos yra veikiančių reaktorių sauga ir ilgojo pusamžio radioaktyviųjų atliekų tvarkymas, ir abi šios problemos šiuo metu sprendžiamos techniškai, tačiau reikia pasitelkti ir politines bei visuomenės pastangas. Esminis principas naudojant spinduliuotę visose srityse — pramonėje ir medicinoje — yra žmonių ir aplinkos apsauga. Visose nurodytose teminėse srityse iš esmės siekiama užtikrinti aukštą saugos lygį. Taip pat visuose branduolinės inžinerijos ir mokslo sektoriuose įžvelgiami aiškūs poreikiai disponuoti infrastruktūra ir kompetencija. Be to, atskiras technines sritis sieja jas visas apimančios temos, pvz., branduolinio kuro ciklas, aktinoidų chemija, rizikos analizė ir saugos įvertinimas, ir netgi visuomenės bei valdymo klausimai.

Taip pat reikės ištirti naujas mokslo ir technologijų galimybes ir lanksčiai reaguoti į naujus politinius poreikius, iškilsiančius Septintosios bendrosios programos vykdymo laikotarpiu.

Veikla

1. Radioaktyviųjų atliekų tvarkymas

Kryptingų mokslinių tyrimų ir plėtos, susijusių su visais likusiais pagrindiniais panaudoto kuro ir ilgojo pusamžio radioaktyviųjų atliekų giluminio geologinio laidojimo aspektais, įgyvendinimas, ir atitinkamais atvejais su technologijomis bei sauga susijusi demonstracinė veikla bei parama Europos bendro požiūrio į pagrindinius klausimus, susijusius atliekų tvarkymu ir laidojimu, formavimui. Moksliniai tyrimai, susiję su skilimu bei transmutacija ir (arba) kitais sprendimais, skirtais laidojimui skirtų atliekų kiekiui ir (arba) jų pavojingumui sumažinti.

2. Reaktorių sistemos

Moksliniai tyrimai, skirti nuolatiniam esamų visų atitinkamų tipų reaktorių sistemų (įskaitant kuro ciklo įrenginius) saugiam eksploatavimui atsižvelgiant į naujus uždavinius, pvz., naujų pažangių saugos įvertinimo metodikų, įskaitant taikomas įvykus didelėms avarijoms, taikymo laiko pratęsimą ir jų kūrimą (techniniu ir žmogiškuoju aspektu), ir būsimų reaktorių sistemų potencialui, artimiausio bei vidutinės trukmės laikotarpio saugos bei atliekų valdymo aspektų įvertinimui išlaikant ES jau pasiektus aukštus saugos standartus bei iš esmės pagerinant ilgalaikį radioaktyviųjų atliekų valdymą.

3. Radiacinė sauga

Moksliniai tyrimai, visų pirma skirti mažų dozių keliamai rizikai, naudojimui medicinoje ir nelaimingų atsitikimų valdymui tirti siekiant sukurti mokslinį pagrindą tvirtai, nešališkai ir socialiai priimtina saugos sistemai, kuri bereikalingai neribotą naudingo ir plačiai paplitusio spinduliuotės naudojimo medicinoje ir pramonėje. Moksliniai tyrimai, skirti branduolinio ir radiologinio terorizmo bei branduolinių medžiagų vagysčių poveikiui kiek įmanoma sumažinti.

4. Infrastruktūra

Galimybių pasinaudoti mokslinių tyrimų infrastruktūra gerinimas, pvz., medžiagų bandymo įrenginiais, požeminėmis mokslinių tyrimų laboratorijomis, radiobiologiniais įrenginiais ir audinių bankais, kuri yra būtina siekiant Europos branduoliniame sektoriuje išlaikyti aukštus technikos pasiekimų, inovacijų ir saugos standartus, bei remti šių infrastruktūrų bendradarbiavimą.

5. Žmogiškieji ištekliai, švietimas ir mokymas

Parama mokslinės kompetencijos ir žmogiškųjų išteklių išsaugojimui ir tolesnei plėtrai (pavyzdžiui, imantis bendro mokymo veiklos) siekiant užtikrinti, kad ilgainiui branduoliniame sektoriuje dirbtų tinkamos kvalifikacijos mokslininkai, inžinieriai ir darbuotojai.

II. JUNG TINIO TYRIMŲ CENTRO (JTC) BRANDUOLINĖ VEIKLA

Tikslas

Teikti į užsakovo interesus orientuotą mokslinę ir techninę paramą Bendrijos politikos formavimo procesui branduolinės energijos srityje, užtikrinant paramą esamos politikos įgyvendinimui ir stebėsenai bei lanksčiai reaguojant į naujus politikos poreikius.

Loginis pagrindas

JTC remia Europos energijos tiekimo strategijoje numatytus tikslus, ypač dėl Kioto protokolo tikslų pasiekimo. Bendrija turi pripažintą kompetenciją, susijusią su daugeliu branduolinių technologijų aspektų, ir ši kompetencija remiasi solidžiais ankstesniais pasiekimais šioje srityje. Remdamasis savo moksline kompetencija ir integracija į tarptautinę mokslinę bendruomenę, bendradarbiaudamas su kitais mokslinių tyrimų centrais bei platindamas žinias, JTC teikia paramą Bendrijos politikos sritims ir prisideda prie naujų tendencijų branduolinių tyrimų srityje. JTC turi kompetentingą personalą ir naujausius įrenginius pripažintam moksliniam ir techniniam darbui atlikti, siekiant užtikrinti Europos mokslinių tyrimų pirmavimą, pagrįstą jos mokslinio ir techninio darbo kokybe. JTC remia Bendrijos politiką, kuria siekiama išsaugoti pagrindinę kompetenciją ir žinias ateičiai sudarant kitiems mokslo darbuotojams galimybę naudotis jos infrastruktūromis ir rengiant jaunus mokslo darbuotojus bei skatinant jų mobilumą, taip palaikant Europos pažangiąją patirtį branduolinėje srityje. Atsirado naujų poreikių, visų pirma išorės ryšių ir saugumo politikos srityse. Šiais atvejais reikia vidaus ir saugių informacijos, analizės bei sistemų, kurių ne visada galima įsigyti rinkoje.

JTC branduolinės veiklos tikslas — įvykdyti MTTP reikalavimus ir teikti paramą Komisijai ir valstybėms narėms. Šios programos tikslas — plėtoti ir kaupti žinias siekiant prisidėti prie diskusijų apie branduolinės energijos gamybą, jos saugą ir patikimumą, tvarumą ir kontrolę, jos keliama grėsmę ir spręstinus uždavinius, įskaitant novatoriškų (būsimų) sistemų įvertinimą.

Veikla

JTC veikloje daugiausia dėmesio bus skiriama:

- 1) Branduolinių atliekų tvarkymui ir poveikiui aplinkai siekiant suprasti branduolinio kuro procesus nuo energijos gamybos iki atliekų šalinimo, bei ieškoti veiksmingų sprendimų dėl labai aktyvių branduolinių atliekų tvarkymo naudojant du pagrindinius būdus (tiesioginį šalinimą arba atskyrimą ir transmutaciją). Taip pat bus plėtojama veikla siekiant pagilinti žinias ir pagerinti ilgo pusamžio radioaktyviųjų atliekų perdirbimą ar galutinį apdorojimą bei aktinoidų fundamentaluosius mokslinius tyrimus.

- 2) Branduolinei saugai, vykdant mokslinius tyrimus, susijusius su esamais ir naujais kuro ciklais bei vakarietišku ir rusiškų reaktorių, įskaitant naujo tipo reaktorių, sauga. Be to, JTC prisidės prie MTTP iniciatyvos — tarptautinio forumo Generation IV — ir koordinuos Europos indėlį į šį forumą, kurio veikloje dalyvauja geriausios pasaulio mokslinių tyrimų organizacijos. Siekiant užtikrinti Europos įnašą į tarptautinio forumo Generation IV veiklą kokybę, JTC turėtų veikti kaip šios srities mokslinių tyrimų integravimo struktūra. JTC įnašas bus skirtas vienoms sritims, kurios gali pagerinti novatoriškų kuro ciklų saugos ir apsaugos aspektus, visų pirma naujų kuro rūšių charakteristikų nustatymą, bandymus ir analizę, saugos ir kokybės tikslų, saugos reikalavimų ir pažangių sistemų vertinimo metodų kūrimą.
- 3) Branduoliniam saugumui, remiant Bendrijos įsipareigojimų įgyvendinimą, ypač daug dėmesio skiriant kuro ciklo įren-
ginių kontrolei, ypač kuro ciklo galutiniam etape, vykdant aplinkos radioaktyvumo stebėseną ar įgyvendinant papil-
domą protokolą bei integruotas apsaugos priemones, užkertant kelią branduolinių ar radioaktyvių medžiagų vagys-
tėms, sietinoms su nelegalia prekyba šiomis medžiagomis.

Be to, JTC sudarys palankesnes sąlygas faktais pagrįstai diskusijai ir sprendimų dėl energijos rūšių derinio, kuris patenkintų Europos energijos poreikius (įskaitant atsinaujinančius energijos šaltinius ir branduolinę energiją), priėmimui turint visą reikiamą informaciją.

II PRIEDAS

FINANSAVIMO SCHEMOS

Laikydamosi Septintosios bendrosios programos įgyvendinimui nustatytų dalyvavimo taisyklių, Bendrija pagal įvairias finansavimo schemas skirs paramą mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklai, įskaitant specialiosiose programose numatytą demonstracinę veiklą. Šios schemas bus naudojamos atskirai arba jas derinant įvairių kategorijų pagal Septintąją bendrąją programą įgyvendinamai veiklai finansuoti.

1. FINANSAVIMO SCHEMOS SINTEZĖS ENERGIJOS SRITYJE

Sintezės energijos tyrimų srityje dėl ypatingo veiklos pobūdžio būtinas konkrečių susitarimų įgyvendinimas. Finansinė parama bus skiriama veiklai, vykdomai remiantis procedūromis, nustatytomis:

- 1.1. Komisijos ir valstybių narių ar pilnateisių asocijuotųjų trečiųjų šalių arba valstybių narių ar pilnateisių asocijuotųjų trečiųjų šalių subjektų asociacijos sutartyse dėl dalies Bendrijos sintezės energijos tyrimų vykdymo pagal Sutarties 10 straipsnį;
- 1.2. Europos sintezės plėtros susitarime (ESPS), daugiašaliame Komisijos bei valstybėse narėse ir asocijuotosiose trečiojoje šalyse įsteigtų ar jų vardu veikiančių organizacijų susitarime, kuriame *inter alia* apibrėžiamas tolesnių sintezės technologijų tyrimų asocijuotosiose organizacijose ir pramonėje pagrindas, JET įrenginių naudojimas ir Europos indėlis į tarptautinį bendradarbiavimą;
- 1.3. nuostatose dėl ITER skirtos Europos bendros įmonės steigimo remiantis Sutarties 45–51 straipsniais;
- 1.4. Euratomo ir trečiųjų šalių tarptautiniuose susitarimuose dėl veiklos sintezės energijos tyrimų ir plėtros srityje, visų pirma ITER susitarime;
- 1.5. Kituose daugiašaliuose Bendrijos ir asocijuotųjų organizacijų susitarimuose, visų pirma Susitarime dėl personalo mobilumo;
- 1.6. Bendrai finansuojamoje veikloje, skirtoje sintezės energijos tyrimams skatinti ir prie jų prisidėti bendradarbiaujant su valstybių narių ar prie Septintosios bendrosios programos asocijuotų trečiųjų šalių, kurios nėra sudariusios asociacijos sutarties, organizacijomis.

Be pirmiau nurodytos veiklos, gali būti skatinami ir plėtojami žmogiškieji ištekliai, stipendijos, su infrastruktūra susijusios integruotos iniciatyvos, taip pat imamasis konkrečios paramos veiklos pirmiausia siekiant koordinuoti sintezės energijos tyrimus, vykdyti tyrimus šiai veiklai remti ir remti publikacijų leidybą, keitimąsi informacija ir mokymą, kad būtų skatinamas technologijų perdavimas.

2. FINANSAVIMO SCHEMOS KITOSE SRITYSE

Veikla pagal Septintąją bendrąją programą kitose srityse, išskyrus sintezės energiją, bus finansuojama pagal įvairias finansavimo schemas. Šios schemas bus naudojamos atskirai arba jas derinant įvairių kategorijų pagal šią bendrąją programą įgyvendinamai veiklai finansuoti.

Sprendimuose dėl specialiųjų programų, darbo programose ir skelbiant konkursus atitinkamai bus nurodyta:

- įvairių kategorijų veiklai finansuoti naudojamos(-ų) schemas(-ų) rūšis(-ys);
- dalyvių kategorijos (pvz., mokslinių tyrimų organizacijos, universitetai, įmonės, viešosios institucijos), galinčios jais pasinaudoti;
- veiklos rūšys (moksliniai tyrimai, plėtra, demonstracinė veikla, mokymas, platinimas, žinių perdavimas ir kita susijusi veikla), kurios gali būti finansuojamos pagal kiekvieną iš šių schemų.

Kai gali būti naudojamos skirtingos finansavimo schemas, darbo programose gali būti patikslinamos naudotinos finansavimo schemas temai, pagal kurią turi būti teikiamos paraiškos.

Finansavimo schemas yra šios:

- a) Remti veiklą, kuri pirmiausia vykdoma konkurso tvarka:

1. Bendrai vykdomi projektai

Parama įvairių šalių dalyvių konsorciūmams įvykdyti mokslinių tyrimų projektams, kurių tikslas — plėsti naujas žinias, naujas technologijas, produktus ar moksliniams tyrimams skirtus bendrusius išteklius. Atskirose srityse pagal skirtingas temas vykdomų projektų dydis, apimtis ir vidaus organizavimas gali skirtis. Projektai gali apimti mažos ar vidutinės apimties tikslinius mokslinius tyrimus arba didelius integruotus projektus, kuriems skiriami nemaži ištekliai, kad būtų pasiektas numatytas tikslas.

2. Kompetencijos tinklai

Parama jungtinėms mokslinių tyrimų programoms, kurias įgyvendina keletas mokslinių tyrimų organizacijų, integruodamos savo veiklą atitinkamoje srityje, ir kurių mokslinių tyrimų grupės vykdo ilgalaikio bendradarbiavimo pagrindu. Šioms jungtinėms mokslinių tyrimų programoms įgyvendinti reikės išteklių ir veikla prisidedančių organizacijų oficialaus išipareigojimo.

3. Koordinavimo ir paramos veikla

Parama veiklai, kurios tikslas — koordinuoti ar remti mokslinius tyrimus (tinklų kūrimas, mainai, studijos, konferencijos ir kt.). Ši veikla taip pat gali būti įgyvendinama kitomis priemonėmis, ne tik organizuojant konkursus.

4. Veikla, skirta žmogiškiesiems ištekliams ir mobilumui skatinti bei plėtoti

Parama mokslo darbuotojų mokymui ir karjeros plėtrai.

b) Pagal Tarybos sprendimus, priimtus remiantis Komisijos pasiūlymu, įgyvendinamai veiklai Bendrija skirs finansinę paramą didelės apimties iniciatyvoms, finansuojamoms iš įvairių šaltinių šiais įnašais:

- finansinis įnašas bendroms įmonėms įgyvendinti remiantis Sutarties 45–51 straipsniuose nurodytomis procedūromis ir nuostatomis.
- finansinis įnašas, skirtas Europos interesus atitinkančioms naujoms infrastruktūroms kurti.

Bendrija įgyvendins finansavimo schemas laikydamasi reglamento, kuris turi būti priimtas, dėl įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir universitetų dalyvavimo taisyklių nuostatų, atitinkamų valstybės pagalbos instrumentų, visų pirma Bendrijos sistemos, taikomos valstybės pagalbai moksliniams tyrimams bei plėtrai ir šioje srityje taikomų tarptautinių taisyklių. Remiantis šia tarptautine sistema reikės veikti taip, kad kiekvienu konkrečiu atveju būtų galima koreguoti finansinio dalyvavimo šioje programoje mastą ir formą, ypač jei galima gauti finansavimą iš kitų viešojo sektoriaus lėšų, įskaitant kitus Bendrijos finansavimo šaltinius, pvz., Europos investicijų banką (EIB).

Mažiau išsivysčiusiuose regionuose (konvergencijos tikslui priskiriami regionai ⁽¹⁾ ir atokiausi regionai) įsisteigusiems netiesioginės veiklos dalyviams prireikus ir jei tai įmanoma, gali būti skirtas papildomas finansavimas iš struktūrinių fondų.

3. TIESIOGINIAI VEIKSMAI — JUNGTINIS TYRIMŲ CENTRAS

Bendrija vykdys JTC įgyvendinamą veiklą, kuri vadinama tiesiogine veikla.

⁽¹⁾ Konvergencijos tikslui priskiriami regionai yra apibrėžti 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo (OL L 210, 2006 7 31, p. 25), 5 straipsnyje. Tai apima regionus, kurie atitinka finansavimo iš struktūrinių fondų pagal konvergencijos tikslą reikalavimus ir kurie atitinka finansavimo iš Sanglaudos fondo reikalavimus.